

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: I. K., nar. X
st. příslušnost X
t.č. pobytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2024, č. j. OAM-1411/ZA-ZA11-ZA06-2023,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasné podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný neudělil žalobci

mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

2. Z napadaného rozhodnutí vyplývá, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobci je jeho obava z nástupu na základní vojenskou službu a s tím související možnosti nasazení v bojích na Ukrajině, dále strach z uvěznění kvůli aktivitě na sociálních sítích a finanční podpoře pluku K. a Ukrajiny. Žalovaný konstatoval, že žalobce svou účastí na demonstracích uplatňoval svá politická práva a svobody; uvěřil jeho výpovědi, že při jedné akci dostal úder do hlavy a několikrát do něj kopli, následně byl zadržen. Nebyla ovšem naplněna nezbytná podmínka opakovaného dostatečně závažného jednání porušujícího lidská práva, aby se mohlo jednat o pronásledování. Jednání vůči žalobci bylo neomluvitelné, ovšem totéž se dělo statisícům jiných účastníků demonstrací v Bělorusku. Žalobce byl po jedné noci strávené v cele propuštěn a do dalšího kontaktu s policií již nepřišel, a to i přesto, že se poté ještě zúčastnil dalšího meetingu a dvakrát navštívil zemi původu. Žalobce s vysokou mírou pravděpodobnosti není cílem zájmu běloruských státních orgánů, jinak by byl odhalen při kontrolách na hranicích při některé ze svých cest do země původu. Pokud jde o činnost žalobce na sociálních sítích, jeho mobil byl již opakovaně kontrolován při cestách do Běloruska a nic závadového v něm nebylo nalezeno, neboť sám žalobce uvedl, že smazal historii své aktivity. Příspěvky na Instagramu žalobce nezveřejňuje pod svým vlastním jménem, ale pod přezdívkou z dětství. Není ani zřejmé, jak by se státní orgány země původu měly dozvědět, že se žalobce účastnil protestů na podporu běloruské opozice či Ukrajiny, a to na území České republiky nebo Polska. Stejně tak není pravděpodobné, že by se běloruské úřady dozvěděly o tom, že žalobce posílá peníze na podporu opozice nebo Ukrajiny, neboť tak dle vlastní výpovědi činí buďto prostřednictvím české bankovní karty nebo skrze účet jeho přítelkyně vedený u ukrajinské banky. K obavě z výkonu vojenské služby žalovaný uvedl, že se jedná o základní státoobčanskou povinnost. Bělorusko se doposud nijak přímo nezapojilo do válečného konfliktu na Ukrajině a nic nenasvědčuje tomu, že by se to aktuálně mělo změnit; žalobci tedy nehrozí, že by musel bojovat na Ukrajině. Předvolání žalobce ke státnímu zastupitelství dle správního orgánu velmi pravděpodobně souviselo s tím, že je v odvodovém věku a nereagoval na dvě předvolání k vojenské správě; není důvod se domnívat, že zájem státního zastupitelství souvisel s jeho aktivitou na internetu, neboť o ní státní orgány nevědí. Žalovaný proto uzavřel, že není přiměřeně pravděpodobné, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 písm. a), b) zákona o azylu, stejně tak mu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

II. Podání účastníků

II.1 Žaloba

3. Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojí žalobou, jíž se domáhá jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Zdůrazňuje, že dlouhodobě nesouhlasí jak s vnitřní, tak zahraniční situací v Bělorusku. Účastnil se demonstrací v létě 2020 proti prezidentským volbám, přičemž při jednom z meetingů byl napaden; poté jej zadržela

policie, následující den po pobytu v cele vyslechla a propustila. Své politické přesvědčení prezentoval také v České republice a v Polsku, kde se účastnil demonstrací na podporu Ukrajiny a běloruské opozice. Své názory projevoval také na sociálních sítích Instagram a Telegram. Zasílal finanční příspěvky na podporu klubu běloruských vojenských dobrovolníků bojujících na straně Ukrajiny. Žalobce poukazuje na to, že podle zpráv *Freedom House: Bělorusko z roku 2021* a *Ministerstva zahraničí USA o postupech v oblasti lidských práv za rok 2023 - Bělorusko* byli lidé, kteří projeví nesouhlas s Lukašenkovým režimem, po svém zadržení policií podrobeni mučení či jinému nelidskému zacházení; takové jednání dle žalobce naplňuje definici pronásledování. Potlačována je v Bělorusku také svoboda projevu a slova. Běloruský režim stále potírá protesty a aktivity kritické vůči režimu; poskytování podpory Ukrajině prostřednictvím finančních darů je považováno za mimořádně závažné. Pokud by žalobce v zemi původu veřejně projevil svůj názor nebo poskytl finanční příspěvek organizacím, které stát neschvaluje, mohl by čelit pronásledování ze strany státních orgánů. V Bělorusku není plně zaručena možnost svobodně projevit svůj názor na politická nebo jiná citlivá témata, popírána je také svoboda shromažďovací. Skutečnost, že žalobce v zemi původu doposud nečelil žádným větším problémům, nemůže vést k závěru, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany; podstatné je posouzení rizika, zda mu pronásledování hrozí v budoucnu. Žalobci není možné z důvodu jeho dosavadní obezřetnosti při uplatňování svých politických práv upírat mezinárodní ochranu. Lichý je také argument správního orgánu, že se žalobce toliko snaží si zlegalizovat svůj další pobyt na území České republiky; není totiž rozhodující, že svou žádost o mezinárodní ochranu podal teprve poté, co mu nebyla prodloužena platnost jeho zaměstnanecké karty. Nelze mu přičítat k tíži, že si o mezinárodní ochranu nepožádal ihned, neboť dokud měl jiné pobytové oprávnění, neměl potřebu toto řešit.

4. Nesprávně žalovaný hodnotil také jeho obavy z nástupu do základní vojenské služby. V Bělorusku sice neprobíhá ozbrojený střet a tato země se doposud nezapojila do vojenského konfliktu na Ukrajině; běloruská armáda ovšem zahájila náhlá vojenská cvičení a v srpnu 2024 shromáždila vojenské síly při hranici s Polskem. Není proto zřejmé, jak se bude situace v budoucnu vyvíjet. Žalobci byla opakovaně doručována předvolání k základní vojenské službě a ke státnímu zastupitelství, přičemž se obává, že s ním bude vedeno trestné řízení. Vojenské služby v Bělorusku se nechce účastnit právě proto, že nesouhlasí s válkou na Ukrajině a nechce stát na straně agresora. Žalobce podporuje Ukrajinu a má k ní osobní vazby, neboť odtud je jeho přítelkyně. Žalovaný dostatečně neobjasnil, do jaké míry žalobci hrozí nástup vojenské služby a v jejím rámci nedobrovolné zapojení do represí spočívajících v násilném potlačování práv a svobod běloruských občanů. Není také zřejmé, zda žalobci za nenastoupení výkonu vojenské služby nehrozí nepřiměřené trestní sankce. Podstatné též je, jaká je situace osob, které se do Běloruska navrací z demokratických států podporujících Ukrajinu.
5. Žalobce tvrdí, že mu reálně hrozí vážná újma představovaná mučením nebo jiným nelidským zacházením. Ve vztahu k tomu opakuje již výše uvedené; zejména akcentuje, že osoby účastníci se opozičních protestů v Bělorusku byli podrobováni právě těmto praktikám.

6. Napadené rozhodnutí žalobce považuje za nezákonné, neboť správní orgán nesprávně aplikoval § 12 a § 14a zákona o azylu, a to v důsledku toho, že nedostatečně zjistil skutkový stav věci a nepřihlédl ke všem rozhodnutým skutečnostem.

II.2 Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření zopakoval argumentaci, kterou uvedl již v napadeném rozhodnutí. Nad rámec toho shrnul, že žalobce nikdy nebyl v zemi původu trestně stíhán. Z vlasti vycestoval bez problémů v roce 2019, následně se do Běloruska v roce 2020 a 2021 dvakrát vrátil. Svou vlast opustil zcela legálně, na základě vlastního cestovního dokladu, a to přes oficiální hraniční přechod, aniž by mu v tom kdokoliv bránil či měl v tomto směru jakékoliv problémy. Žalovaný proto nedospěl k závěru, že by žalobce mohl být ve vlasti pronásledován z důvodů uvedených v § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu.
8. Žalovaný nezpochybňuje, že politický režim v Bělorusku je značně uzavřený a že stále pokračuje omezování práva na svobodu projevu, shromažďování a pohybu, nicméně tyto skutečnosti nedokládají, že by měl být žalobce v případě návratu vystaven nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobce v průběhu řízení nepředestřel skutečnosti, které by jím shromážděné informace vyvracely; neodkázal ani na informaci, která by hovořila o opaku. Ze získaných informací neplyne, že by ve významném procentu případů docházelo k perzekuci běloruských občanů, kteří dlouhodobě pobývali v zahraničí.
9. Žalobce měl příležitost seznámit se s obsahem shromážděných podkladů a vyjádřit se k nim i k jejich zdrojům, případně je doplnit či takové doplnění navrhnout. Žádné výhrady ani návrhy na doplnění dokazování však žalobce neučinil. Žalovaný je přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, jakými úvahami se řídil při řešení případu a aplikaci právních předpisů. Námitky uvedené v žalobě shledává irelevantními a účelovými.

III. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
11. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 *směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany* (tzv. procedurální směrnice).
12. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
13. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

14. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu mimo jiné uvedl, že sice od roku 2019 žije v České republice, ale v létě 2020 se vrátil do Běloruska, aby se zúčastnil meetingu po prezidentských volbách. Po návratu do České republiky se účastnil meetingů i zde, dále posílal finanční prostředky na podporu politických vězňů v Bělorusku. Do země původu odcestoval na tři týdny v létě 2020 a následně na dva týdny v létě 2021 a na jeden týden na podzim 2021.
15. V rámci pohovoru k žádosti žalobce mimo jiné konstatoval, že za tu dobu, co byl v létě 2020 dojetý v Bělorusku, tak se zúčastnil asi 10 nebo 14 meetingů; odehrávaly se v centru Minsku na námětí, konaly se ještě před prezidentskými volbami. Na jednom z nich v srpnu 2020 byl udeřen do hlavy osobou v civilním oblečení s maskou na hlavě; běloruská policie jej potom odvezla na stanici, kde byl celou noc v cele, ráno proběhl výslech a byl propuštěn domů. Policie mu prohledala věci a smazala fotky a videa z meetingů. Nemá žádné důkazy, že jej udeřil někdo z příslušníků bezpečnostních složek, ale myslí si to; po útoku někam zavolali a během 10 minut přijela policie. Svá zranění nikam nehlásil a nebyl s nimi v nemocnici, nebyla vážná a nevyžadovala ošetření. Na žádném jiném meetingu se mu nic nestalo. Naposled byl v Bělorusku na podzim 2021. Tehdy mu kontrolovali sociální sítě, ale nic u něj nenašli; jelikož kontroly znal, tak si všechno v mobilu smazal, odhlásil se ze členství v problematických skupinách a vyčistil si mobilní telefon. Většinu příspěvků dává na síť Telegram, neboť je bezpečná a běloruská vláda na ni nemůže. Na Instagramu i Telegramu vystupoval pod přezdívkou z dětství; proti vládě začal publikovat v létě roku 2020 a skončil v roce 2021, nyní je aktivní jen ohledně podpory Ukrajiny. V roce 2020 k nim domů přišla policie a ptala se po něm, v té době již žil v České republice. Když poté přijel v roce 2021 do Běloruska, bál se, že s ním bude vedeno trestní stíhání; neměl ale žádné problémy. Jeho rodinní příslušníci kvůli jeho odjezdu taktéž žádné problémy neměli, všechno následně utichlo. Nikdy mu nebylo vyhrožováno z důvodu aktivity na sociálních sítích. V České republice se účastnil asi 2 nebo 3 meetingů na podporu opozice v Bělorusku, dále byl v březnu 2023 na obdobné akci v Polsku. Od ledna 2023 mu přišla celkem tři předvolání k základní vojenské službě, nyní má i jedno předvolání ze státního zastupitelství, kde ovšem není uveden důvod. Vojenskou službu nechce nastoupit proto, že Bělorusko by se mohlo zapojit do války na Ukrajině. Myslí si, že je vůči němu vedeno trestní stíhání právě proto, že se nedostavil k vykonání základní vojenské služby. Před zadržením na meetingu v roce 2020 žádné problémy s policií nebo státními orgány neměl, když se do země vrátil v roce 2021, tak také ne.
16. V průběhu správního řízení žalobce doložil žalovanému screenshoty dokládající jeho aktivitu na sociálních sítích, finanční podporu Ukrajiny a pluku K.
17. V rámci doplňujícího pohovoru k žádosti žalobce mimo jiné uvedl, že v srpnu 2024 mu přišlo nové předvolání do armády; žádná další obsílka z prokuratury mu nepřišla. Na svém profilu na Facebooku žádné příspěvky na podporu Ukrajiny nemá. Všechno sdílí jen formou *stories*, která přidává tak jednou za měsíc a půl; jedná se především o sbírky na pomoc Ukrajině. Peníze pluku K. posílal přes jejich webovou stránku, a to prostřednictvím své české bankovní karty nebo přes účet přítelkyně vedený u ukrajinské banky. Domnívá se, že by se běloruské úřady neměly nijak dozvědět o jeho

finanční pomoci Ukrajině. Do armády nechce proto, aby nemusel bojovat po boku Ruska.

18. Správní orgán ve věci vycházel z Informace OAMP ze dne 27. 11. 2023 – *Bělorusko: Odvody a povinná vojenská služba*, Informace OAPMP ze dne 23. 4. 2024 – *Bělorusko: Situace účastníků protestů z roku 2020, Kontroly na bělorusko-ruských hranicích, Situace běloruských občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí, Monitoring sociálních sítí a kontrola telefonů, Vojenská služba, Pluk K. a dobrovolnické sbory na Ukrajině* a dále z Informace OAMP z 25. 6. 2024 – *Bělorusko: Bezpečnostní a politická situace v zemi*.
19. Žalobce se dne 8. 10. 2024 seznámil s podklady správního orgánu shromážděnými před vydáním rozhodnutí. Nenavrhl doplnění žádných podkladů a nikterak se k nim nevyjádřil.
20. V projednávaném případě krajský soud vyhodnotil informace, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil, a dospěl k závěru, že žalovaný vyhodnotil jeho azylový příběh přezkoumatelně a v souladu se zákonem, pokud v něm nezjistil důvody svědčící pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ani doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Dle zdejšího soudu žalovaný poskytl dostatečně přesvědčivé a logické zdůvodnění, proč dřívější jednorázové napadení žalobce v zemi původu, stejně jako jeho aktivity vyvíjené v průběhu pobytu v České republice a také obavy z nástupu výkonu základní vojenské služby ani ve vzájemném souhrnu nezavádějí domněnce, že by žalobce v případě návratu zpět do vlasti mohl být za svou činnost pronásledován či že by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy.
21. Na tomto místě krajský soud jen ve stručnosti připomíná, že správní orgán je povinen zjišťovat stav věci v rozsahu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany vycházejících z výpovědi žadatele učiněné v azylovém řízení, jež vždy představuje primární zdroj informací (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, či usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, a ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Je to právě žadatel, kdo nese povinnost tvrdit a v potřebném rozsahu i prokázat všechny podstatné okolnosti jeho azylového příběhu tak, aby mohla být jeho žádost správně a úplně posouzena. Úkolem správních orgánů je naopak obstarat si na základě výpovědi žadatele podklady nezbytné pro posouzení žádosti, jimiž jsou především dostatečně kvalitní informace o zemi původu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81).
22. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je dle přesvědčení soudu patrné, že žalovaný hodnotil azylový příběh žalobce v celé jeho šíři a věnoval se všem podstatným okolnostem, jež žalobce ve správním řízení sdělil. Své závěry přitom žalovaný vystavěl na zprávách o zemi původu, které z věcného, osobního i časového hlediska dopadají na případ žalobce (řeší zásadní okolnosti jeho azylového příběhu) a umožňují jeho tvrzení zasadit do kontextu situace v zemi původu. O relevanci, aktuálnosti a dostatečné podrobnosti shromážděných zpráv proto krajský soud nemá pochybnosti. Současně pak zdejší soud neshledal, že by žalovaný předmětné informace nesprávně interpretoval.
23. Soud shrnuje, že většina argumentace uplatněné v žalobě se obecně týká špatné politické situace v Bělorusku a mohla by být vznesena kterýmkoli žadatelem o

mezinárodní ochranu z dané země. Žalobce v žalobě obsáhle poukazuje na nedemokratický režim v zemi, nesvobodu slova, omezování shromažďovacího práva, kontrolu sociálních sítí, potírání opozice, kritiků vlády a podporovatelů Ukrajiny. Soud, stejně jako žalovaný, tato tvrzení žalobce nerozporuje; jakkoli je ovšem v Bělorusku situace bezpochyby komplikovaná, sama o sobě nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

24. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) již v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79, vyslovil, že *„skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, však neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Jinými slovy, situace v Bělorusku, pokud jde o úroveň dodržování lidských práv a stupeň politické svobody, je významným faktorem svědčícím ve prospěch důvěryhodnosti tvrzení o konkrétních projevech diskriminace v jednotlivých případech, které jsou azylově relevantními skutečnostmi. Pokud však žadatel o azyl žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů vystaven není (resp. nemůže mít z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach), pak přes skutečnost, že pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.“*
25. Krajský soud považuje za účelné krátce shrnout závěry relevantní judikatury týkající se žádostí o mezinárodní ochranu ve vztahu k Bělorusku. Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že *„byť je Bělorusko autoritářským, nedemokratickým státem, nelze žadateli udělit mezinárodní ochranu automaticky, a to ani po posledních prezidentských volbách, napadení Ukrajiny Ruskem či po uvalení sankcí ze strany Evropské unie. Z azylového příběhu žadatele musí vyplývat, že jemu osobně pravděpodobně hrozí nebezpečí pronásledování podle § 12 zákona o azylu“* (srov. usnesení NSS ze dne 12. 12. 2023, č. j. 10 Azs 238/2023-30, bod 7; ze dne 22. 2. 2024, č. j. 2 Azs 350/2023-27, bod 13; nebo dne 30. 5. 2024, č. j. 9 Azs 128/2024-37, bod 13).
26. Ničeho na tom nemění ani skutečnost, že se Nejvyšší správní soud v dřívějších rozhodnutích vyjádřil, že se bezpečnostní situace v Bělorusku za dlouhou dobu prakticky nezměnila (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 4. 2021 č. j. 7 Azs 302/2020-37). *„Neplatí totiž, že stabilně špatná (případně zhoršující se) bezpečnostní situace v zemi původu automaticky zakládá nárok na mezinárodní ochranu všem osobám přicházejícím z této země. Ve vztahu k Bělorusku se Nejvyšší správní soud naopak opakovaně vyslovil, že mezinárodní ochrana občanům Běloruska bez dalšího přiznávána není“* (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2023, č. j. 2 Azs 47/2023-19, bod 28; usnesení NSS ze dne 9. 1. 2020, č. j. 7 Azs 168/2019-33, bod 14; ze dne 29. 1. 2020, č. j. 10 Azs 436/2019-28, bod 9; ze dne 25. 5. 2023, č. j. 9 Azs 57/2023-35, bod 10; či ze dne 2. 5. 2024, č. j. 6 Azs 363/2023-33).
27. Soud proto uzavírá, že žalobcem namítané skutečnosti, že v Bělorusku je potlačována svoboda projevu a slova, běloruský režim potírá protesty či aktivity kritické vůči němu a také projekty na podpory Ukrajiny, sama o sobě bez dalšího nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany žadateli z této země původu.

28. I žadatel, jehož domovským státem je Bělorusko, musí podrobně vypovědět svůj azylový příběh a tvrdit, že mu v Bělorusku pravděpodobně (nikoli hypoteticky) hrozí nebezpečí pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu; případně že mu hrozí reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona (srov. usnesení NSS ze dne 23. 3. 2023, č. j. 3 Azs 298/2022-41, bod 6). Pronásledování, jemuž již byl žadatel v zemi původu vystaven, je přitom důležitým ukazatelem odůvodnění strachu z dalšího pronásledování, nejedná se však o nutnou podmínku (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, bod 37). Vychází se z toho, zda osoby nacházející se v obdobném postavení jako žadatel (s ohledem na relevantní znaky týkající se konkrétního jevu v zemi původu) jsou vystaveny pronásledování, přičemž se nejedná o ojedinělé případy. Jedním z argumentů svědčících pro závěr, že žadateli s přiměřenou pravděpodobností nehrozí nebezpečí pronásledování, může být i jeho bezproblémové vycestování ze země původu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40, bod 28). Ani ojedinělé uplatnění politických práv nemusí být považováno za natolik zásadní postoj, který by měl odůvodnit pronásledování žadatele o azyl z důvodu uplatňování politických práv (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2014, č. j. 7 Azs 35/2014-29).
29. Žalobce poukazuje na to, že podle zpráv *Freedom House* a *Ministerstva zahraničí USA* byli (obecně) někteří lidé po svém zadržení policií na demonstracích proti běloruskému režimu podrobeni mučení či jinému nelidskému zacházení. Soud zdůrazňuje, že sám žalobce ve svých výpovědích (a následně také v žalobě) opakovaně uvedl, že sice byl při jednom z meetingů v létě 2020 napaden neoznačenými osobami, které považoval za příslušníky bezpečnostních složek, poté byl zadržen policií a vyslechnut. Ani jednou ovšem nezmínil, že by byl po svém zadržení na stanici policisty jakkoli fyzicky či psychicky napadán, natož že by tam čelil takovým ústrkům, které by bylo možné hodnotit jako mučení nebo nelidské zacházení. Jediné příkoří, kterému žalobce čelil, byl úder do hlavy přímo na samotném meetingu; na policejní stanici mu příslušníci vymazali videa natočená na demonstraci. Žalobce byl napaden a zadržen toliko na jednom ze 14 meetingů, kterých se měl účastnit. Soud považuje za rozhodující argumentaci žalovaného, že po tomto svém jediném zadržení policií se žalobce do Běloruska v letech 2020 a 2021 ještě dvakrát vrátil, aniž čelil jakýmkoli problémům. Je na místě akcentovat, že žalobce byl (dle své vlastní výpovědi) cca jeden rok po incidentu na demonstraci proti běloruskému režimu opakovaně kontrolován státními orgány při vstupu do země i jejím následném opuštění, a to skrze jeho vlastní cestovní doklad a na oficiálním hraničním přechodě. Nikdo jej nezadržel, nebránil mu v opuštění země původu a žalobce zde neměl v tomto směru jakékoliv problémy (pouze mu byl v rámci kontroly prohledán mobilní telefon). Soud se tudíž ztotožňuje s žalovaným, že takový přístup běloruských státních orgánů jednoznačně svědčí o tom, že konkrétně o žalobce neprojevují žádný zájem, resp. že nic nenasvědčuje tomu, že by jej chtěly sankcionovat za jeho účast na meetingu v roce 2020.
30. Soud v tomto ohledu poukazuje na obdobné závěry vyslovené ve vztahu k Bělorusku v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2024, č. j. 20 Az 27/2023-40. Ten nepovažoval za pravděpodobné, že „by o žalobkyni státní orgány počaly projevovat zájem až po jejím odjezdu do ČR v roce 2022, když mezitím několikrát vycestovala z vlasti a státní orgány jí přitom nečinily žádné potíže. (...) žalovaný považoval několikrát bezproblémová

vycestování jako jeden z argumentů, proč žalobkyni nehrozí nebezpečí pronásledování. Sama žalobkyně v žalobě pak uznala, že její politická aktivita byla policii známa již v roce 2020. (...) soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že není důvodné domnívat, že by běloruské orgány měly důvod se na žalobkyni v případě jejího návratu do vlasti zaměřit“.

31. Soud dává za pravdu žalovanému také v tom, že pokud žalobce dále argumentuje tím, že své politické přesvědčení prezentoval také v České republice a v Polsku, kde se účastnil demonstrací na podporu Ukrajiny a běloruské opozice, není zřejmé, jak by se běloruské státní orgány o této jeho aktivitě dozvěděly. Sam žalobce uvedl, že v Česku se účastnil asi jen dvou nebo tří meetingů, v Polsku byl na jediné akci. Žalobce se přitom těchto demonstrací účastnil zjevně jako řadový člen, nezastával funkci organizátora a během protestů ani nijak veřejně nevystupoval (žalobce totiž konstatoval, že se na akci přidal jen tehdy, když měl čas, ale většinou byl v práci). Dle soudu není důvod, proč by se žalobce měl kvůli této anonymně činěné aktivitě, navíc mimo území země původu, dostat do hledáčku běloruských bezpečnostních složek a čelit po návratu do vlasti z jejich strany obtížím. Nadto soud připomíná, že dle ustálené judikatury správních soudů pouhá účast na protivládní demonstraci (a to i v domovské zemi žadatele) a následné přizvání k podání vysvětlení není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004-58, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 17. 6. 2025, č. j. 33 Az 24/2024-39).
32. Žalobce dále namítá, že se obává pronásledování, příp. vážné újmy kvůli svým aktivitám na sociálních sítích. Soud také ve vztahu k tomuto tvrzenému azylovému důvodu opět poukazuje na výrok samotného žalobce, že na Instagramu i Telegramu vystupoval pod přezdívkou z dětství, nikoliv pod vlastním jménem. Proti vládě začal publikovat v létě roku 2020 a skončil již v roce 2021, později jen podporoval Ukrajinu. Před cestou do Bělorusku v roce 2021 si ovšem veškerou svou aktivitu na sociálních sítích smazal, tak jako to dělávají všichni, kdo se vrací do vlasti. V tomto ostatně musel být žalobce úspěšný, neboť i přes kontrolu jeho mobilního telefonu na hranicích nečelil žádným obtížím. Aktuálně na svém profilu na Facebooku nemá žádné příspěvky na podporu Ukrajiny, protože všechno sdílí jen formou *stories* (která po určitém čase zmizí a nejsou dohledatelná na profilu uživatele), přidává je pouze jednou za měsíc a půl. Aktivita žalobce tedy není příliš intenzivní a nadto není dlouhodobě uchovávána. Především však soud poukazuje na to, že byl-li žalobce již jednou úspěšný se smazáním obsahu své aktivity na sociálních sítích, nic mu nebrání v tom, aby tak učinil i v případě svého dalšího návratu do země původu.
33. Shodně obdobou situaci posoudil Krajský soud v Brně již v rozsudku ze dne 17. 6. 2025, č. j. 33 Az 24/2024-39). V něm vyslovil, že: „pokud žalobce v průběhu azylového řízení vyslovil obavu z pronásledování kvůli svým aktivitám na sociálních sítích, kde komentoval vývoj dění v Bělorusku po prezidentských volbách v roce 2020, pak krajský soud připomíná, že žalobce veškerý svůj dřívější obsah na sociálních sítích smazal. Dle své výpovědi tak učinil předtím, než vycestoval do vlasti za účelem výměny cestovního dokladu. Zdejší soud přitom zdůrazňuje, že během tohoto pobytu (který trval cca dva týdny) neměl žalobce s běloruskými úřady žádné problémy a po zdárné výměně cestovního dokladu mu bylo umožněno překročit státní hranice a bez obtíží vycestovat zpět do ČR. To nepochybně svědčí o úspěšném smazání

protirežimního obsahu, neboť pokud by měly běloruské úřady či bezpečnostní složky k tomuto obsahu nadále přístup, je silně pravděpodobné, že by události tímto způsobem neproběhly. (...) V současnosti má žalobce již jen veřejné profily na Telegramu a Facebooku, kde čas od času (na Facebooku pouze sporadicky) komentuje různé věci týkající se Běloruska a Ukrajiny. Kdyby se přitom obával postihu i za tyto aktivity, nic mu nebrání, aby před návratem do vlasti i tento obsah definitivně smazal, jak to již jednou úspěšně učinil. (...) krajský soud odkazuje na Informaci OAMP: Bělorusko: Monitoring sociálních sítí a kontrola telefonů ze dne 23. 4. 2024. Z ní plyne, že „v současné době existují způsoby, jak aktivity na sociálních sítích včetně komentářů a lajků vymazat, aniž by byly dohledatelné jinými uživateli“. Z téže zprávy OAMP přitom žalovaný vycházel i v nyní projednávané věci a je založena ve správním spise; relevantní je bod 6 citované informace.

34. Pokud jde o finanční podporu, kterou žalobce zasílal běloruské opozici a vojenským dobrovolníkům bojujícím na straně Ukrajiny (pluku K.), soud se i v tomto případě ztotožňuje s žalovaným, že je velmi nepravděpodobné, že by běloruské státní orgány tuto skutečnost zjistily. Sám žalobce uvedl, že peněžní prostředky vždy zasílal buďto prostřednictvím platební karty ke svému českému bankovnímu účtu nebo přes účet jeho přítelkyně vedený u ukrajinské banky. Platby tedy neprobíhaly skrze subjekty, u nichž by bylo možné reálně předpokládat, že budou informovat běloruské státní orgány (např. běloruské banky). Dokonce i žalobce v rámci doplňujícího pohovoru k žádosti uvedl, že se domnívá, že by se běloruské úřady neměly nijak dozvědět o jeho finanční pomoci Ukrajině. Také z Informace OAMP ze dne 23. 4. 2024 vyplývá, že existují možnosti, jak poslat finanční příspěvek pluku K., aniž by úřady mohly zjistit, kdo je dárce (srov. odpověď na otázku č. 8). Ani kvůli žalobcem zasílané finanční podpoře tedy není pravděpodobné, že by žalobce z tohoto důvodu mohl čelit pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.
35. Ve vztahu k žalobcově obavě, že by se v případě nástupu základní vojenské služby musel zapojit do válečného konfliktu na Ukrajině, soud konstatuje, že tato úvaha je zcela hypotetická a v aktuální situaci není pravděpodobná. Bělorusko se doposud od začátku ruské invaze na Ukrajinu do tohoto válečného konfliktu nijak aktivně nezapojilo. Nejsou zdokumentovány žádné zprávy, že by běloruští vojáci bojovali na ukrajinské frontě; to ostatně žalobce ani netvrdí. Ze zprávy OAMP ze dne 27. 11. 2023 vyplývá, že Bělorusko se do konfliktu na Ukrajině přímo vojensky nezapojilo. Podle dostupných informací brání běloruskému vstupu do války mimo jiné silný odpor řadových vojáků a důstojníků; armádní špičky se obávají, že případná ofenzíva na ukrajinské území by vedla ke spontánním vzpourám mužstva či k hromadnému vzdávání se ukrajinské straně. Nepříznivý je také celkový stav běloruské armády (srov. odpověď na otázku č. 6). Také zpráva OAMP ze dne 25. 6. 2024 uvádí, že země není ve válce s jiným státem, běloruská armáda se do bojů na Ukrajině nezapojila (srov. bod 6). V současné době dle názoru soudu nic nenasvědčuje tomu, že by se situace měla změnit a že by k zapojení Běloruska do tohoto konfliktu mělo dojít. Ani žalobcem v žalobě odkazované skutečnosti, že běloruská armáda zahájila náhlá vojenská cvičení a v srpnu 2024 shromáždila vojenské síly při hranici s Polskem, nakonec k aktivní účasti Běloruska na ozbrojeném konfliktu nevedly. Byť je samozřejmě třeba přisvědčit žalobci v tom, že nikdy nebude možné s jistotou konstatovat, jak se bude mezinárodněpolitická situace v budoucnu vyvíjet, aktuálně žalobcem předestírané změně nic nenasvědčuje.

Není proto pravděpodobné, že by žalobce byl v případě svého návratu do země původu nucen v rámci výkonu základního vojenského výcviku bojovat proti Ukrajincům; právě to je přitom důvodem, proč žalobce vojenskou službu odmítá.

36. K námitce, že není zřejmé, zda žalobci za nenastoupení výkonu vojenské služby nehrozí nepřiměřené trestní sankce, soud odkazuje na informaci OAMP ze dne 27. 11. 2023. Z té vyplývá, že za vyhýbání se povinné vojenské službě může být uložen peněžní trest nebo trest odnětí svobody v délce od 6 měsíců až 2 let (odpověď na otázku č. 4). V Bělorusku je přitom možná také náhradní služba, která je umožněna těm, kteří s výkonem povinné vojenské služby nesouhlasí z náboženských důvodů (odpověď na otázku č. 2). Pokud jde o výtku žalobce, že se žalovaný nezabýval tím, jaké podmínky panují ve věznicích, kde by vykonával případný trest za nenastoupení základní vojenské služby, k tomu krajský soud uvádí, že žalobce v průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu nikdy neuvedl, že nebezpečí vážné újmy spatřuje také právě v podmínkách, jaké panují v běloruských věznicích.
37. K situaci, že žadatel o mezinárodní ochranu nikdy neuvedl ani nenaznačil, že by se obával podmínek ve věznici jako takových a nezavdal tak důvod k tomu, aby správní orgán obstarával speciální podklady k této problematice, se Nejvyšší správní soud vyjádřil již například v usnesení ze dne 15. 10. 2015, č. j. 9 Azs 211/2015-23. Konstatoval, že „*při posouzení uvedené otázky vycházel ze závěrů své judikatury vztahující se ke zjišťování skutečností, které by mohly představovat závažnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (tedy i mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, které stěžovatel zmiňoval), dle které závažnou újmu podle citovaného ustanovení je správní orgán povinen se zabývat, je-li žadatelem o mezinárodní ochranu namítána nebo vyjde-li v průběhu správního řízení jinak najevo. Pokud žadatel v tomto ohledu nic netvrdí a v průběhu řízení se žádná informace o možné vážné újmě neobjeví, nemusí její případnou existenci správní orgán sám vyhledávat, avšak musí v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, že hrozba vážné újmy nebyla v řízení turzena ani nevyšla najevo*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, či usnesení NSS ze dne 31. 1. 2025, č. j. 3 Azs 35/2024-27). Tak tomu bylo také v nyní projednávané věci.
38. Konečně jestliže se jedná o hodnocení situace osob vracejících se do Běloruska po dlouhodobém pobytu v zahraničí, z Informace OAMP ze dne 23. 4. 2024 založené ve správním spise plyne, že pokud osoba nefiguruje v některé z databází obsahujících informace o kritických režimu nebo proti ní nebylo zahájeno trestní řízení, žádný postih jí nehrozí. Nadto nelze pominout již několikrát zmíněný fakt, že žalobce se do Běloruska od svého vycestování v roce 2019 opakovaně vracel a nikdy nečelil žádným obtížím. Po jeho přestěhování do České republiky neměli žádné problémy ani jeho rodinní příslušníci, kteří zůstali v Bělorusku. Jak sám žalobce uvedl, chvíli po jeho odstěhování všechno „utichlo“.
39. Krajský soud tedy uzavírá, že žalovaný hodnotil azylový příběh žalobce komplexně a zohlednil ve smyslu zásady individualizace všechny podstatné okolnosti, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Pro účely svého hodnocení si žalovaný opatřil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi původu, jež adekvátně využil. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že není přiměřeně pravděpodobné, že by žalobci

v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 písm. a), b) zákona o azylu, stejně tak mu nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

40. Nadto soud konstatuje, že žalobce ve své vlasti nečelil ani takové sérii ústrků, které by sice samostatně nedosahovaly takové intenzity či systematickosti, aby je bylo možné považovat za azylově relevantní, avšak které požadované intenzity dosáhly teprve ve svém souhrnu (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012-67).
41. Krajský soud proto uzavírá, že azylový příběh žalobce není natolik silný, aby odůvodňoval udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, ani doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

42. Soud nepovažuje žádný z uplatněných žalobních bodů za důvodný a nad rámec toho nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal ani žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, podle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
43. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 30. září 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce